

קִוִּיתִי וְהָא סָלִיק הָוָה יַעֲקֹב מִעֲלָמָא בְּהָהוּא זְמַנָּא
מִבְּמַה שְׁנִין. אֲמַאי אָמַר דְּאִיהוּ מְחַבֵּה לְהָהוּא
יְשׁוּעָה. (ס"א אֵלָא וְדַאי) אָמַר לִיה וְדַאי רָזָא דְמִלָּה,
בְּדִכְתִּיב, (שְׁמוֹת יז) וְהָיָה כְּאֲשֶׁר יֵרִים מֹשֶׁה יְדוֹ וְגַבֵּר
יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל סִתָּם. אוֹף הָבֵא וְהוּא יַחֲל לְהוֹשִׁיעַ
אֶת יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל סִתָּם. בְּגִינִי כֶךְ אָמַר, לִישׁוּעָתָךְ
קִוִּיתִי ה'.

אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא. וְדַאי חָכִי הוּא, וְשִׁפִּיר. זָכָא
חֻלְקָהוֹן דְּצַדִּיקִיָּא, דִּידְעִי לְאַשְׁתַּדְּלָא
בְּאוֹרֵיָתָא, לְמִזְבִּי בָּה לְחִינן דְּלַעִילָא. בְּמָה דַּאת
אָמַר, (דְּבָרִים ל) כִּי הוּא חֲזִיךְ וְאַרְךְ יָמֶיךָ לְשֶׁבֶת עַל
הָאָדָמָה וְגו'.

גָּד גְּדוּד יְגוּדְנָו וְהוּא יָגֵד עֲקֵב. רַבִּי יִיסָא אָמַר,
מִגֵּד אֲשֶׁתִּמֶּע, דִּהָא חִילִין יִפְקוֹן לְאַגָּחָא קֶרְבָּא,

לשון הקודש

— יִשְׂרָאֵל סִתָּם. לָכֵן אָמַר לִישׁוּעָתָךְ
קִוִּיתִי ה'.

אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, וְדַאי כֶךְ הוּא, וְיָפָה.
אֲשֶׁרִי חֲלָקָם שֶׁל הַצַּדִּיקִים שִׁינֹדְעִים
לְהַשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה כְּדִי לְזַכּוֹת בָּה בְּחַיִּים
שְׁלֵמָעֵלָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דְּבָרִים ל) כִּי הוּא
חֲזִיךְ וְאַרְךְ יָמֶיךָ לְשֶׁבֶת עַל הָאָדָמָה וְגו'.

אֶת יִשְׂרָאֵל מִיַּד פְּלִשְׁתִּים. אָמַר וְרַבִּי
אֲחָא, וְכִי לָמָּה קִוִּיתִי, וְהָרִי הַסֶּתֶלֶק
יַעֲקֹב מִן הָעוֹלָם בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן מִלִּפְנֵי
שְׁנִים? לָמָּה אָמַר שֶׁהוּא מְחַבֵּה לְאוֹתָהּ
הַיְשׁוּעָה? (אֵלָא וְדַאי) אָמַר לוֹ, וְדַאי סוּד
הַדָּבָר בְּכַתּוּב (שְׁמוֹת יז) וְהָיָה כְּאֲשֶׁר יֵרִים
מֹשֶׁה יְדוֹ וְגַבֵּר יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל סִתָּם.
אֵף כָּאֵן וְהוּא יַחֲל לְהוֹשִׁיעַ אֶת יִשְׂרָאֵל

מִשְׁמַע דְּכִתִּיב גָּד, בְּכָל אֲתֵר גִּימָ"ל דָּל"ת, חִילִין
וּמִשְׁרִיין נַפְקֵי מִנֵּיחוּ. דְּהָא גִימָ"ל יָחִיב, וְדָל"ת
לְקִיט. וּמַהֲבָא (נ"א וּמִשְׁכָּא) בְּמָה חִילִין וּבְמָה מִשְׁרִיין
תַּלְיִין בְּהוּ.

תָּא חֲזִי, תְּהוּא נָהָר דְּנָגִיד וְנָפִיק מִעֵדֶן, לָא פָּסְקִין
מִימּוֹי לְעֵלְמִין, וְהוּא אֲשֵׁלִים לְמַסְבְּנִי, וְעַל דָּא
קִיִּימִי בְּמָה חִילִין וּבְמָה מִשְׁרִיין, וְאַתְּזִנוּ מַהֲבָא. וְעַל
דָּא גָּד, דָּא אֲפִיק וְיָחִיב, וְדָא לְקִיט וְנָקִיט, וְאַתְּזִן
בֵּיתָא וְכָל אַנְשֵׁי בֵּיתָא.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אֱלִמְלָא דְּחֲזִי גָד מִבְּנֵי שְׁפָחוֹת,
שְׁעֵתָא קִיִּימָא לִיה לְאַשְׁלָמָא יִתִּיר מִכְּלָא.
הָדָא הוּא דְּכִתִּיב, (בראשית ל) בָּא גָד קָרִי, וְכִתִּיב בְּגָד
חֹסֶר אֶל"ף, דְּהָא שְׁעֵתָא קִיִּימָא בְּשָׁלִימוּ, וְאַסְתַּלֵּק
מִנִּיהּ. הָדָא הוּא דְּכִתִּיב, (איוב ו) אַחִי בְּגָדוֹ כְּמוֹ נָחַל,

לשון הקודש

חִילוֹת וּבְמָה מַחְנוֹת וְנִזְזִינִים מִכָּאן. וְעַל
זֶה גָּד, זֶה מוֹצִיא וְנוֹתֵן, וְזֶה לּוֹקֵט
וְלּוֹקֵחַ, וְנִזְזִינִים הַבֵּית וְכָל אַנְשֵׁי הַבֵּית.
אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אֱלִמְלָא שְׁהִיָּה גָד
מִבְּנֵי הַשְּׁפָחוֹת, הַשְּׁעָה עֲמָדָה לוֹ
לְהַשְׁלִים יוֹתֵר מִהֶבֶל. זֶהוּ שְׁכָתוֹב
(בראשית ל) בָּא גָד, קָרִי, וְכָתוֹב בְּגָד חֹסֶר
אֶל"ף, שְׁהִיָּה הַשְּׁעָה עוֹמְדָת בְּשָׁלְמוֹת,
וְהַסְתַּלֵּקָה מִמֶּנּוּ. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (איוב ו) אַחִי

יִיסָא אָמַר, מִגָּד נִשְׁמַע שְׁהִיָּה חִילוֹת
וְצִאוּ לְעֶרְךָ קָרִב, מִשְׁמַע שְׁכָתוֹב גָּד.
בְּכָל מָקוֹם גִּימָ"ל דָּל"ת, חִילוֹת וּמַחְנוֹת
וְיוֹצִאִים מֵהֶם, שְׁהִיָּה גִימָ"ל נוֹתֵן וְדָל"ת
לוֹקֵחַ, וּמִכָּאן וּמִשְׁכָּתוֹ בְּמָה חִילוֹת
וּבְמָה מַחְנוֹת תְּלוּזִים בְּהֶם.

בָּא רָאָה, אוֹתוֹ נָהָר שְׁשׁוּפָע וְיוֹצֵא
מִעֵדֶן, לֹא פּוֹסְקִים מִימּוֹי לְעוֹלָמִים,
וְהוּא מִשְׁלִים לְעַנְיִים, וְלָכֵן עוֹמְדִים בְּמָה

בְּגִין דִּתְהוּא נָהָר דְּנָגִיד, אֶסְתַּלַּק בְּהֵיא שְׁעָתָא,
וּכְתִיב בְּגָד חֹסֶר אֶלֶף, וְעַל דָּא, לָא זָכָה בְּאַרְעָא
קַדִּישָׁא וְאַסְתַּלַּק מִינָהּ.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, מִנִּין לְרַאוּבֵן דִּתְהוּ בְּהֵיא גִּוּוֹנָא,
בְּדְכְתִיב, פְּחֹז פְּמִים אֶל תּוֹתַר דְּאַסְתַּלַּקוּ מִיִּין
וְלֹא נָגִידוּ, וְהָא אֶתְמָר בְּמָה אִפְּגִים. וְתִרְוִיּהוּ לָא
זְכוּ בְּאַרְעָא קַדִּישָׁא, וְחִילִין וּמְשִׁירִין אִפְּיקוּ
לְאַחֲסָנָא לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל אֲרַעָא. תָּא חֲזִי, מַה
דְּאַתְפְּגִים בְּגָד, אֲשֶׁתְּלִים בְּאַשֶׁר, הָדָא הוּא דְכְתִיב,
מֵאֲשֶׁר שְׂמָנָה לְחֻמוֹ וְהוּא יִתֵּן מִעַדְנֵי מֶלֶךְ. הֲשִׁתָּא
אַשְׁלִים גִּימָ"ל לְדָלָת.

רַבִּי אֱלֶעָזָר וְרַבִּי אַבָּא אֲשֶׁתְּמִטּוּ בְּמַעֲרֵתָא דְלוּד,
דְּעָאלוּ קָמִי תַקְפָּא דְשִׁמְשָׁא, דִּתְהוּ אֲזִילִי
בְּאַרְחָא. אָמַר רַבִּי אַבָּא נִסְחָר הָאִי מְעַרְתָּא בְּמִלִּי

לשון הקודש

בְּגָדוֹ כְּמוֹ נָחַל, מְשֻׁם שְׁאוֹתוֹ נָהָר
שְׁשׁוּפֵעַ הֶסְתַּלַּק בְּאוֹתָהּ שְׁעָה, וּכְתוּב
בְּגָד חֹסֶר אֶלֶף, וְלִכְּנָן לָא זָכָה בְּאַרְצָן
הַקְדוּשָׁה וְהֶסְתַּלַּק מִמֶּנָּה.
רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, מִנִּין לְרַאוּבֵן שְׁהֵיָה
בְּזָהָ? בְּכְתוּב פְּחֹז פְּמִים אֶל תּוֹתַר,
שְׁהֶסְתַּלַּקוּ הַמִּים וְלֹא שְׁפִעוּ, וְהָרִי
נִתְבָּאָר בְּמָה פָּגַם, וּשְׁנִיָּהֶם לָא זְכוּ

בְּאַרְצָן הַקְדוּשָׁה, וְחִילוֹת וּמִחְנוֹת
לְהַנְחִיל לְיִשְׂרָאֵל אֶת הָאָרֶץ. בֹּא רֵאֵה,
מַה שְׁנַפְּגָם בְּגָד, הֶשְׁתַּלֵּם בְּאַשֶׁר. וְהוּ
שְׁכְתוּב מֵאֲשֶׁר שְׂמָנָה לְחֻמוֹ וְהוּא יִתֵּן
מִעַדְנֵי מֶלֶךְ. עַכְשָׁן הַשְּׁלִים גִּימָ"ל
לְדָלָת.

רַבִּי אֱלֶעָזָר וְרַבִּי אַבָּא נִשְׁמְטוּ בְּמַעֲרַת
לוּד, שְׁנַכְנְסוּ מִפְּנֵי תַקְפָּה הַשֶּׁמֶשׁ, שְׁהִיוּ

דְּאוּרֵייתָא. פֶּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (שיר השירים ח) שִׁימְנֵי
 בְּחוּתֶם עַל לֶבָבְךָ בְּחוּתֶם עַל זְרוּעֶךָ וְגו', רִשְׁפִּיהָ רִשְׁפִּי
 אֵשׁ שֶׁלֹּהֶבֶת יְהִי, הֵאֵי קָרָא אֶתְעֲרָנָא בִּיה. אָבֵל לִילִיא
 חַד הָוָה בַּד הֵוִינָא קָאִים קָמִי אָבָא, וְשִׁמְעֵנָא מִנִּיה
 מַלְאָה, דִּלִּית שְׁלִימוֹ וְרַעוּתָא וְכִסּוּפָא דְכִנְסַת יִשְׂרָאֵל
 בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֵלָּא בְּנִשְׁמַתְהוֹן דְּצַדִּיקָיָא.
 דְּאֵינּוֹן מִתְעַרֵּי נִבְיָעוּ דְּמִיָּא תַתָּאִי, לְקַבְּלֵי עֲלָאִי.
 וּבִהֲהִיא שַׁעְתָּא שְׁלִימוֹ וְרַעוּתָא וְכִסּוּפָא בְּדַבְּקוֹ חָדָא
 לְמַעַבְדַּ פִּירִין.

תָּא חַזִּי, בְּתַר דְּאֶתְדַבְּקוּ דָּא בְּדָא, וְהִיא קַבִּילַת
 רַעוּתָא, הִיא אֶמְרַת שִׁימְנֵי בְּחוּתֶם עַל לֶבָבְךָ,
 אֲמַאי בְּחוּתֶם. אֵלָּא אֶרְחִיָּה דְּחוּתֶם, פִּיּוֹן דְּאֶתְדַבְּק
 בְּאַתֵּר חַד, אַף עַל גַּב דְּאֶתְעֲדֵי מִינִיה, הָא אֲשַׁתְּאֵר
 רְשִׁימוֹ בְּהֵוָּא אַתֵּר, וְלֹא אַעֲדֵי מִנִּיה. דְּכָל רְשִׁימוֹ,

לשון הקודש

הצדיקים, שהם מעוררים נביעת המים
 התחתונים כנגד העליונים, וכאותה
 שעה שלמות הרצון והתשוקה בדבקות
 אחת לעשות פרות.

בא ראה, אחר שנדבקו זה בזה והיא
 קבלה רצון, היא אומרת, שימני
 בחותם על לבבך. למה בחותם? אלא
 דרכו של חותם, פיון שנדבק במקום
 אחד, אף על גב שזו ממנו, הרי נשאר

הולכים בדרך. אמר רבי אבא, נסובב
 את המערה הזו בדברי תורה. פתח רבי
 אלעזר ואמר, שימני בחותם על לבבך
 בחותם על זרועך וגו', רשפיה רשפי
 אש שלהבת יה. בפסוק זה התעוררנו,
 אבל לילה אחד היה, כשהייתי עומד
 לפני אבא ושמעתי ממנו דבר, שאין
 שלמות ורצון ותשוקת כנסת ישראל
 בקדוש-ברוך-הוא אלא בנשמות

וְכָל דְּיוֹקְנָא דִּילִיָּה, בֵּיה אֶשְׁתָּאֵר. כֶּךָ אִמְרָה בְּנִסְת
 יִשְׂרָאֵל, הָא אֶתְדַבְּקָנָא כֶּךָ, אַף עַל גַּב דְּאִתְעֵדִי מִינְךָ
 וְאַזִּיל ^(דף רמה ע"א) בְּגָלוּתָא. שִׁימְנִי בַּחוּתָם עַל לַבָּךְ, בְּגִין
 דְּיִשְׁתָּאֵר כָּל דְּיוֹקְנֵי כֶּךָ, בְּהָאֵי חוּתָם דְּיִשְׁתָּאֵר כָּל
 דְּיוֹקְנֵיהּ, בְּהַחוּא אַתְר דְּאִתְדַבֵּק בֵּיהּ.

כִּי עָזָה כַּמּוֹת אֶהְבָּה, תְּקִיפָא הִיא, בְּפָרִישׁוּ דְרוּחָא
 מִן גּוּפָא. דְּתַנִּינִן, בְּשַׁעְתָּא דְּבַר נָשׁ מִטִּי
 לְאַסְתִּלְקָא מִן עֲלָמָא וְחָמִי מַה דְּחָמִי, רוּחָא אֲזִיל
 בְּכָל שְׁיִיפֵי דְגּוּפָא וְסָלִיק גַּלְגְּלוּי, כַּמָּאן דְּאַזִּיל בִּימָא
 בְּלֹא שְׁיִיטִין, סָלִיק וְנָחִית וְלֹא מְהַנִּיָּא לִיהּ, אֲתָא
 וְאַיִשְׁתָּאִיל מִכָּל שְׁיִיפֵי גּוּפָא, וְלִית (לחיו) תְּקִיפּוּ כִּיּוּמָא
 דְּפָרִישׁ רוּחָא מִן גּוּפָא. כֶּךָ תְּקִיפּוּ דְרַחֲמֵימוּ דְּבְנִסְת
 יִשְׂרָאֵל לְגַבִּי קֹדֶשׁא בְּרִידָא הוּא, בְּתְקִיפּוּ דְמוּתָא,
 בְּשַׁעְתָּא דְּבַעֵי רוּחָא לְאַתְפָּרְשָׁא מִן גּוּפָא.

לשון הקודש

שְׁאָדָם מַגִּיעַ לְהַסְתַּלַּק מִן הָעוֹלָם וְרוּחָא
 מַה שְׂרוּחָא, הָרוּחַ הוֹלֶכֶת בְּכָל אֵיבְרֵי
 הַגּוּף וְהַגְּלִילִים עוֹלִים, כַּמִּי שֶׁהוֹלֵךְ בֵּינָם
 בְּלִי מְשׁוּטֵמִים, עוֹלָה וְיורֵד וְלֹא מוֹעִיל לוֹ.
 בָּא וְנִפְרָד מִכָּל אֵיבְרֵי הַגּוּף, וְאֵין וְלֹהֶם
 קָשִׁי כִּמוֹ הַיּוֹם שֶׁנִּפְרָדֶת הָרוּחַ מִהַגּוּף.
 כֶּךָ חֲזָק הָאֶהְבָּה שֶׁל בְּנִסְת יִשְׂרָאֵל
 לְקֹדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּחֹזֶק הַמּוֹת בְּשַׁעָה
 שְׂרוּחָה הָרוּחַ לְהִפָּרֵד מִהַגּוּף.

רָשָׁם בְּאוּתוֹ מְקוֹם וְלֹא זֶז מִמֶּנּוּ, שְׂכָל
 הָרָשָׁם וְכָל הַדְּמוּת שֶׁלּוֹ נִשְׁאָר בּוֹ. כֶּךָ
 אִמְרָה בְּנִסְת יִשְׂרָאֵל, הֲרִי נִדְבַקְתִּי בָּךְ,
 אַף עַל גַּב שְׁזוּתִי מִמֶּךָ וְהִלְכְּתִי לְגָלוּת,
 שִׁימְנִי בַּחוּתָם עַל לַבָּךְ, כִּדִּי שִׁישְׁאֵר כָּל
 דְּמוּתִי כֶּךָ בַּחוּתָם הֵזָה שִׁישְׁאֵר כָּל
 דְּמוּתוֹ בְּאוּתוֹ מְקוֹם שֶׁנִּדְבֵּק בּוֹ.
 כִּי עָזָה כַּמּוֹת אֶהְבָּה, חֲזָקָה הִיא,
 כְּפִרְדֶּת הָרוּחַ מִהַגּוּף. שְׁשִׁנִּינִי, בְּשַׁעָה

קָשָׁה בְּשֹׂאֹל קִנְיָהּ, כָּל מֶאֵן דְּרָחִים, וְלֹא קָשִׁיר
 עֲמִיָּה קִנְיָהּ, לָאוּ רַחֲמֹתֶיהָ רַחֲמוּתָא. בִּינוּ
 דְּקָנִי, הָא רַחֲמֹתָא אֲשֶׁתִּלִּים. מִכָּאן אוֹלִיפְנָא דְּבָעִי
 בַּר נָשׁ לְקִנְיָהּ לְאַנְתְּתִיהָ, בְּגִין דִּיתְקַשֵּׁר עֲמָהּ
 רַחֲמֹתָא שְׁלִים, דְּהָא מוֹגוּ כָּךְ לֹא יַחִיב עֵינֵי בְּאִינְתוּ
 אַחֲרָא. מַהוּ קָשָׁה בְּשֹׂאֹל. אֵלֹא, מַה שְּׂאֹל קָשִׁיא
 בְּעֵינֵיהּ דְּחִיבִין לְמִיתָת בֵּיתָהּ, כָּךְ קִנְיָהּ קָשִׁיא
 בְּעֵינֵיהּ דְּמֶאֵן דְּרָחִים וְקָנִי, לְאַתְפָּרְשָׁא מִרַחֲמֹתָא.

דְּכָר אַחֲרָהּ, קָשָׁה בְּשֹׂאֹל קִנְיָהּ, מַה שְּׂאֹל, בְּשַׁעֲתָא
 דְּנִחְתִּין לֹון לְחִיבֵיָּא בֵּיתָהּ, מוֹדִיעִין לֹון חוֹבֵיָּהּ
 עַל מַה נִּחְתִּין לִיהָ, וְקָשִׁיא לָהּ. כָּךְ, מֶאֵן דְּקָנִי, הוּא
 תָּבַע עַל חוֹבֵיהָ, וְחָשִׁיב (נ"א וְחָשִׁיד) בְּמַה עוֹבְדִין, וְכִדִּין
 קָשׁוּרָא דְּרַחֲמֹתָא אֲתִקְשֵׁר בֵּיתָהּ.

לשון הקודש

שְׂאֻהָב וּמִקְנֵא לְהַפְרֵד מֵאַהֲבָה.
 דְּכָר אַחֲרָהּ קָשָׁה בְּשֹׂאֹל קִנְיָהּ – מַה
 שְּׂאֹל, בְּשַׁעֲה שְׂמורִידִים אֵלֶיהָ אֶת
 הָרָשָׁעִים, מוֹדִיעִים לָהֶם חֲטֵאֵיהֶם עַל
 מַה הוֹרִידוּ אוֹתָם, וְקָשָׁה לָהֶם, כָּךְ מִי
 שְׂמִקְנֵא, הוּא תוֹבֵעַ עַל חֲטָאוֹ וּמִחְשָׁב
 (וְחוֹשֵׁד) בְּמַה מַעֲשִׂים, וְאִזְנָקְשֵׁר בּוֹ קָשֵׁר
 הָאַהֲבָה.

קָשָׁה בְּשֹׂאֹל קִנְיָהּ, כָּל מִי שְׂאֻהָב וְלֹא
 קוֹשֵׁר עִמּוֹ קִנְיָהּ, אֵין אֲהֲבָתוֹ אֲהֲבָה.
 בִּינוּ שְׂמִקְנֵא, הָרִי הָאַהֲבָה הַשְּׁלֵמָה.
 מִכָּאן לְמַדְנֵנוּ שְׂצָרִיד אָדָם לְקִנְיָ
 לְאַשְׁתּוֹ כִּדִּי שְׂיִתְקַשֵּׁר עִמָּהּ אֲהֲבָה
 שְׁלֵמָה, שְׁהָרִי מִתּוֹךְ כָּךְ לֹא יִתֵּן עֵינֵי
 בְּאַשְׁה אַחֲרָתָהּ. מַה זֶּה קָשָׁה בְּשֹׂאֹל?
 אֵלֹא מַה שְּׂאֹל קָשָׁה בְּעֵינֵי הָרָשָׁעִים
 לְרַדָּת אֵלֶיהָ, כָּךְ קִנְיָהּ קָשָׁה בְּעֵינֵי מִי

רְשָׁפִיָּה רְשָׁפִי אֵשׁ שְׁלֵהֶבֶת יָהּ. מָאן שְׁלֵהֶבֶת יָהּ,
 דָּא שְׁלֵהוּבָא דְאַתּוּקְדָא וְנִפְקָא מִגּוֹ שׁוּפֵר,
 דְּאִיהוּ אַתְעָר וְאוּקִיד, וּמָאן אִיהוּ, שְׁמָאֲלָא. הָדָא
 הוּא דְכְּתִיב, (שיר השירים ב) שְׁמָאֲלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי. דָּא
 אוּקִיד שְׁלֵהוּבָא דְרַחֲמֵימוֹ דְּכִנְסַת יִשְׂרָאֵל לְגַבִּי קִדְשָׁא
 בְּרִידָה הוּא.

וּבְגִינִי כָךְ, (שיר השירים ח) מִיָּם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת
 אֶת הָאֶהָבָה. דְּהָא בַּד אֲתִי יְמִינָא דְּאִיהוּ
 מִיָּם, אוּסִיף יְקִידוֹ דְּרַחֲמֵימוֹתָא, וְלֹא כְּבִי שְׁלֵהוּבָא
 דְּשְׁמָאֲלָא, כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר וְיְמִינִי תַּחְבֵּקְנִי, הֵאֵי אִיהוּ
 מִיָּם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאֶהָבָה, וְכֵן כְּלָא
 כְּהֵאֵי גִּוּנָא.

עַד דְּהוּוּ יַתְבִּי, שְׁמָעוּ קְלִיָּה דְּרַבִּי שְׁמָעוֹן, דְּהָהּ
 אֲתִי בְּאוּרְחָא, הוּא וְרַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יִצְחָק.

לשון הקודש

את האהבה. שְׁחָרִי בְּשָׂבָא הִימִין שְׁחֹא
 מִיָּם, מוּסִיף שְׁרַפַּת הָאֶהָבָה, וְלֹא
 נִכְבְּתָה שְׁלֵהֶבֶת הַשְּׁמָאֲלָא, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר
 וְיְמִינִי תַּחְבֵּקְנִי, זֶהוּ מִיָּם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ
 לְכַבּוֹת אֶת הָאֶהָבָה, וְכֵן הַכֹּל כְּגִוּוֹן הָזֶה.
 עַד שֶׁהָיוּ יוֹשְׁבִים, שְׁמָעוּ אֶת קוֹלוֹ שֶׁל
 רַבִּי שְׁמָעוֹן שֶׁהָיָה בָּא בְּדֶרֶךְ, הוּא וְרַבִּי
 יְהוּדָה וְרַבִּי יִצְחָק. הִתְקַרְב לְמַעְרָה,

רְשָׁפִיָּה רְשָׁפִי אֵשׁ שְׁלֵהֶבֶת יָהּ, מַה זֶה
 שְׁלֵהֶבֶת יָהּ? זֶה שְׁלֵהֶבֶת שְׁבוּעֶרֶת
 וְיוֹצֵאת מִתּוֹךְ שׁוּפֵר שֶׁהוּא מִתְעוֹרֵר
 וְשׁוֹרֵף, וּמִיָּהוּ? הַשְּׁמָאֲלָא. זֶהוּ שְׁכֶתוֹב (שיר
 ב) שְׁמָאֲלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי, זֶה שׁוֹרֵף
 שְׁלֵהֶבֶת שֶׁל הָאֶהָבָה שֶׁל כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל
 אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

וְלָכֵן (שם ח) מִיָּם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת

קָרִיב לְמַעֲרָתָא, נָפְקוּ רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אֲבָא. אָמַר
 רַבִּי שְׁמַעוֹן, מִכּוּתְלֵי דְמַעֲרָתָא חָמִינָא דְשְׂכִינְתָּא
 חָבָא. יָתְבוּ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּמַאי עֲסָקִיתוּ. אָמַר
 רַבִּי אֲבָא, בְּרַחֲמֵימוֹתָא דְכִנְסַת יִשְׂרָאֵל לְגַבִּי קִדְשָׁא
 בְּרִידָא הוּא, וְרַבִּי אֶלְעָזָר פָּרִישׁ הָאִי קָרָא בְּכִנְסַת
 יִשְׂרָאֵל, שִׁימְנֵי בַּחוּתָם עַל לֶבֶד וְגו'. אָמַר לִיה, אֶלְעָזָר
 בְּרַחֲמֵימוֹ עֲלָאָה וּקְשִׁירוּ דְחִבִּיבוֹתָא אֶסְתַּכְּלֵת.
 אֲשַׁתִּיק רַבִּי שְׁמַעוֹן שְׁעָתָא. אָמַר, בְּכָל אֶתֶר
 בְּעֵינָא שְׁתִּיקוּ, בֵּר שְׁתִּיקוּ דְאוּרִייתָא.
 גִּינְזָא חָדָא אִית לִי גִנְזָא, וְלֹא בְעֵינָא דִּיתְאֲבִיד
 מִנִּיכּוּ, וְהִיא מְלָה עֲלָאָה, וְאֲשַׁכְּחָנָא לָהּ בְּסַפְרָא דְרַב
 הַמְנוּנָא סָבָא.

תָּא חַיִּי, בְּכָל אֶתֶר דְּכוּרָא רְדִיף בְּתֵר נּוֹקְבָא,
 וְאֶתְעַר לְגַבִּיהָ רַחֲמֵימוֹתָא, וְהָבָא אֲשַׁכְּחָנָא, דְּהִיא

לשון הקודש

שְׁתִּיק רַבִּי שְׁמַעוֹן שְׁעָה. אָמַר, בְּכָל
 מְקוֹם צָרִיד שְׁתִּיקָה, חוּץ מִשְׁתִּיקָה שֶׁל
 הַתּוֹרָה. גִּנְזָה אַחַת יֵשׁ לִי גִנְזָה, וְאִנִּי
 רוֹצֵה שְׁתֵּאכֵל מִכֶּם, וְהִיא דְּבַר עֲלִיוֹן,
 וּמַצֵּאתִי אוֹתוֹ בְּסַפְרוֹ שֶׁל רַב הַמְנוּנָא
 הַזֶּקֶן.

בָּא רָאָה, בְּכָל מְקוֹם הַזֶּכֶר רוֹדֵף אַחֵר
 הַנִּקְבָּה וּמַעֲוֵר אֵלֶיהָ אֲהָבָה, וְכֵאֵן
 מַצֵּאנִי שֶׁהִיא מַעֲוֶרֶת אֲהָבָה וְרוֹדֶפֶת

יֵצְאוּ רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אֲבָא. אָמַר רַבִּי
 שְׁמַעוֹן, מִכּוּתְלֵי הַמַּעֲרָה רְאִיתִי שְׂשִׁכִּינָה
 כָּאֵן. יָשְׁבוּ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּמָה
 עֲסָקְתֶּם? אָמַר רַבִּי אֲבָא, בְּאֲהָבַת
 כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל לְקָדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 וְרַבִּי אֶלְעָזָר פָּרִישׁ פֶּסוּק זֶה בְּכִנְסַת
 יִשְׂרָאֵל, שִׁימְנֵי בַּחוּתָם עַל לֶבֶד וְגו'.
 אָמַר לוֹ, אֶלְעָזָר, בְּאֲהָבָה עֲלִיוֹנָה וּקְשִׁיר
 הַחִבִּיבוֹת הַסְתַּכְּלֵת.

אֶת־עֶרְתִּי רְחִימוֹתָא וְרִדְפָה אֲבִתְרִיהִי, וְאוֹרְחִיהִי דְעֵלְמָא,
 דְּלִית שְׂבָחָא דְנוֹקְבָא, לְמַרְדֵּף בְּתִרְיָה דְדְכוּרָא. אֵלָּא,
 מְלָא סְתִימָא הִיא, וּמְלָא עֲלָאָה דְבִי גִנְזִיָּא דְמִלְכָּא.
 תָּא חַזִּי, תִּלְתִּי נִשְׁמָתִין אֵינֹון, וְאֵינֹון סִלְקִין בְּדִרְגִין
 עֲלָאִין יְדִיעֵן, וְעַל דְּאֵינֹון תִּלְתָּא אַרְבַּע אֵינֹון.
 חַד נִשְׁמָתָא עֲלָאָה דְלֹא אֲתַפֵּס, וְלֹא אֲתַעַר בִּיהִי
 גִּזְבָּרָא (ס"א גִּזְבָּרָא) דְקַרְטִיטָאָה עֲלָאָה, כָּל שְׁכֵן תִּתָּאָה.
 וְהֵאֵי נִשְׁמָתָא לְכָל נִשְׁמָתִין. וְהוּא סְתִים, וְלֹא אֲתַגְלִיָּא
 לְעֵלְמִין, וְלֹא אֲתִידַע, וּכְלָהוּ בִיהִי תִלְיִין.

וְהֵאֵי אֲתַעֲטֹף בְּעִטּוּפָא דְזֹהָרָא דְכַרְמִלָּא, (נ"א דְבְדוּלָּהָא)
 בְּגוֹ זְהִירוֹתָא וְנָטִיף טַפִּין טַפִּין מִרְגָּלָאן
 וְאֲתַקְשְׁרוּ בְלָהוּ כְחַד, בְּקִשְׁרִין דְשִׁיפִי דְגוּפָא חַד.
 וְהוּא אָעִיל בְּגִנְזִיָּהּ, וְאַחֲזִי בְהוּ עֲבִידְתִּיהִי. הוּא וְאֵינֹון
 חַד הוּא, וְלִית בְּהוּ פְרִישׁוּ. הֵאֵי נִשְׁמָתָא עֲלָאָה
 טְמִירוּ דְכִלָּא.

לשון הקודש

התחתון. וזו נשמה לכל הנשמות, והיא
 נסתרת ולא נגלית לעולמים ולא
 נודעת, וכלם בה תלויות.

וזו מתעטפת בעטוף של זהר הכרמל
 ושל הבדולח בתוך הזהר, ונוסף טפות
 טפות מרגליות, ונקשרים כלם באחד,
 כמו הקשרים של איברי גוף אחד, והוא
 נכנס לתוכם ומראה בהם מעשיו. הוא

אחריו, ודרך העולם שאין שבת הנקבה
 לדרך אחרי הזכר, אלא דבר נסתר
 הוא, ודבר עליון מבית גנזי המלך.

בא ראה, שלש נשמות הן, והן עולות
 בדרגות עליונות ידועות, ועל שהן
 שלש – הן ארבע. אחת נשמה עליונה
 שלא נתפסת ולא מתעורר בה הגזבר
 והנעו של האוצר העליון, כל שכן

נִשְׁמָתָא אַחְרָא, נִוְקְבָא דְמַטְמָרָא בְּגוֹ חִילָהָא, וְהִיא

נִשְׁמָתָא לָחוּ, וּמִנֵּיהּוּ אַחֲדָא (דף רמה ע"ב)

גּוּפָא, לְאַחֲזָאָה בְּהוּ עֲבִידָתָא לְכָל עֲלָמָא. בְּגוּפָא
דְּאִיהּ מֵאנָא לְנִשְׁמָתָא, לְמַעַבְדּ בֵּיהּ עֲבִידָתָא. וְאֵלִין
בְּגוּנָא דְּאֵינוּן קְשִׁירִין טְמִירִין דְּלַעִילָא.

נִשְׁמָתָא אַחְרָא, הִיא נִשְׁמָתָהוּן דְּצַדִּיקִיָּא לְתַתָּא.

נִשְׁמָתָהוּן דְּצַדִּיקִיָּא אַתֵּין מֵאֵינוּן
נִשְׁמָתִין עֲלָאִין, מִנִּשְׁמָתָא דְּנוֹקְבָא, וּמִנִּשְׁמָתָא
דְּדְכוּרָא. וּבְגִין כֵּךְ, נִשְׁמָתִין דְּצַדִּיקִיָּא עֲלָאִין, עַל כָּל
אֵינוּן חִילִין וּמִשְׁרִיִן דְּלַעִילָא.

וְאִי תִימָא, הָא עֲלָאִין אֵינוּן מִתְרִין סְטִרִין, אִמָּאִי

נִחְתִּין לְהֵאֵי עֲלָמָא, וְאִמָּאִי אֶסְתְּלִקוּ מִנֵּיהּ.
לְמַלְכָּא דְּאֶתִּילִיד לִיהּ בֵּר, שִׁדְר לִיהּ לְחַד בְּפַר
לְמִרְבָּה לִיהּ, וּלְגִדְלָא לִיהּ עַד דִּיתְרַבִּי (לִיהּ), וְיִוְלְפוּן

לשון הקודש

לְמָטָה. נִשְׁמָתוֹת הַצַּדִּיקִים בָּאוֹת מֵאוֹתָן
נִשְׁמָתוֹת עֲלִינוֹת, מִנִּשְׁמָת הַנִּקְבָּה
וּמִנִּשְׁמָת הַזָּכָר, וְלִבְנֵי נִשְׁמָתוֹת הַצַּדִּיקִים
הֵן עֲלִינוֹת עַל כָּל אוֹתָם הַחֲזִילוֹת
וְהַמְחִנּוֹת שְׁלֹמַעֲלָה.

וְאִם תֹּאמַר, הֲרֵי הֵם עֲלִינוֹתִים מִשְׁנֵי
צַדִּיקִים, לָמָּה יִרְדּוּ לְעוֹלָם הַזֶּה וּלְמָה
הַסְתְּלִקוּ מִמֶּנּוּ? לְמַלְךְ שְׁנוֹלֵד לוֹ בֶּן,
שָׁלַח אוֹתוֹ לְכַפֵּר אֶחָד לְגִדְלוֹ, וּלְגִדְל

וְהֵם אֶחָד הֵם, וְאֵין בָּהֶם הַפְּרָדָה. זוֹ
נִשְׁמָה עֲלִינוֹת טְמִירָה שֶׁל הַכֹּל.

נִשְׁמָה אַחֲרָת נִקְבָּה נִסְתַּרְת בְּתוֹךְ
חִילוֹתֶיהָ, וְהִיא נִשְׁמָה לָהֶם, וּמֵהֶם אַחֲזוּ
הַגּוֹף לְהִרְאוֹת בָּהֶם מַעֲשֵׂיהָ לְכָל
הָעוֹלָם, כְּמוֹ גּוֹף שֶׁהוּא כָּלִי לְנִשְׁמָה
לַעֲשׂוֹת בּוֹ מַעֲשֶׂה, וְאֵלֶּה כְּמוֹ אוֹתָם
הַקְּשָׁרִים הַטְּמִירִים שְׁלֹמַעֲלָה.

נִשְׁמָה אַחֲרָת הִיא נִשְׁמָת הַצַּדִּיקִים

לִיָּה אֶרְחִי דְהִיכְלָא דְמִלְכָּא. שָׁמַע מִלְכָּא דְהָא בְּרִיָּה
רַב וְאַתְרַבִּי. מַה עָבַד בְּרַחֲמֵימוּ דְבְּרִיָּה, מְשַׁדֵּר לָהּ
לְמַטְרוֹנִיתָא אֲמִיָּה בְּגִינִיָּה, וְאַעִּיל לְהִיכְלִיָּה, וְחָדִי
עֲמִיָּה כָּל יוֹמָא.

כִּךְ קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אוֹלִיד בַּר בְּמַטְרוֹנִיתָא, וּמֵאִי
אִיהוּ, נִשְׁמַתָּא עֲלָאָה קִדִּישָׁא, שֹׁדֵר לִיָּה לְכַפֵּר,
לְהֵאִי עֲלָמָא, דִּיתְרַבִּי בֵּיתָא, וְיִזְלָפוֹן לִיָּה אוֹרְחִי
דְהִיכְלָא דְמִלְכָּא. בֵּינָן דִּידַע מִלְכָּא דְהָא בְּרִיָּה
אַתְרַבִּי בְּהֵאִי כַפֵּר, וְעֵידָן הוּא לְמִיִּיתִי לִיָּה לְהִיכְלִיָּה.
מַה עָבַד בְּרַחֲמֵימוּ דְבְּרִיָּה, מְשַׁדֵּר לְמַטְרוֹנִיתָא בְּגִינִיָּה
וְאַעִּיל לִיָּה לְהִיכְלִיָּה. נִשְׁמַתָּא לָא סְלָקָא מֵהֵאִי
עֲלָמָא, עַד דְּאַתַּת מַטְרוֹנִיתָא בְּגִינָה, וְאַעִּילַת לָהּ
בְּהִיכְלָא דְמִלְכָּא, וְיִתִּיבַת תַּמָּן לְעֲלָמִין.

לשון הקודש

המלך. בינן שידוע המלך שהרי בנו
גדל בכפר הזה וזמן הגיע להביאו
להיכלו, מה עשה באהבת בנו? שולח
את הגבירה בשבילו ומכניס אותו
להיכלו. הנשמה לא עולה מן העולם
הזה עד שבאה הגבירה בשבילה,
ומכניסה אותה להיכל המלך, ויושבת
שם לעולמים.

אותו עד שיגדל ולו, וילמדו אותו דרכי
היכל המלך. שמע המלך שהרי בנו גדל
והתגדל, מה עשה באהבת בנו? שולח
לו את הגבירה אמו בשבילו, ומכניסו
להיכלו, ושמת עמו כל היום.

כך הקדוש ברוך הוא הוליד בן
מהגבירה, ומיהו? זו נשמה עליונה
קדושה. שלח אותה לכפר, לעולם הזה,
שתגדל בו וילמדו אותה דרכי היכל

וְעַם כָּל דָּא, אֹרְחָא דְעִלְמָא, דְּאִינוּן בְּנֵי כְּפָר בְּכָאן
עַל פְּרִישׁוֹ דְּבִרְיָה דְּמִלְכָּא מְנִיָּהּ. תַּד פִּקְתָּ
הָהּ תַּמּוֹן, אָמַר לֹון, עַל מָה אַתּוֹן בְּכָאן, וְכִי לֹאוּ
בִּרְיָה דְּמִלְכָּא אִיהוּ, וְלֹא אַתְחִזִּי לְמִידֵּר יַתִּיר בִּינִיכּוֹ,
אַלֹא בְּהִיכְלָא דְאַבּוּי. כֶּךָ מֹשֶׁה, דְּהָהּ פִּקְתָּ, חָמָא
בְּנֵי כְּפָר דְּהָהּ בְּכָאן. עַל דָּא אָמַר, (דברים יד) בְּנִים
אַתֶּם לִי אֱלֹהֵיכֶם לֹא תִתְגַּדְּדוּ.

תָּא חַזִּי, אִילוּ הָווּ יָדְעִין בְּלָחוּ צְדִיקָיָא הָאֵי, הָווּ
חָדָאן הַהוּא יוֹמָא דְמָטִי לֹון לְאַסְתְּלָקָא מִהָאֵי
עִלְמָא. וְכִי לֹאוּ יִקְרָא עֲלָאָה הוּא, דְּמִטְרוּנִיתָא אַתָּת
בְּנִינִיָּהּ, וְלֹאֹבְלָא לֹון לְהִיכְלָא לְמִלְכָּא, לְמַחְדֵּי בְּהוּ
מִלְכָּא כָּל יוֹמָא, דְּהָא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא
אַשְׁתַּעֲשַׁע אַלֹא בְּנִשְׁמַתְהוֹן דְּצְדִיקָיָא.

תָּא חַזִּי, אַתְעָרוּתָא דְרַחֲמֵינוּ דְכִנְסַת יִשְׂרָאֵל, לְגַבִּי

לשון הקודש

הצדיקים, היו שמחים אותו יום שמגיע
לָהֶם לְהַסְתַּלַּק מִן הָעוֹלָם, וְכִי לֹא כְּבוֹד
עֲלִיוֹן הוּא שְׁהַגְבִּירָה בָּאָה בְּשִׁבְלֵם,
וְלִהְיוֹבִיל אוֹתָם לְהִיכַל הַמֶּלֶךְ שִׁישְׁמַח
בָּהֶם הַמֶּלֶךְ כָּל יוֹם? שְׁהֵרִי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא לֹא מִשְׁתַּעֲשַׁע אַלֹא בְּנִשְׁמוֹת
הַצְדִּיקִים.

בֹּא רֵאָה, הַתְעוּרוֹרוֹת הָאֵהָבָה שֶׁל כְּנֶסֶת
יִשְׂרָאֵל לְקָדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, נִשְׁמוֹת

וְעַם כָּל זֶה, דֶּרֶךְ הָעוֹלָם שְׂאוֹתָם בְּנֵי
הַכְּפָר בּוֹכִים עַל פִּרְדַּת בֶּן הַמֶּלֶךְ מֵהֶם.
פִּקְחָא אַחַד הָיָה שָׁם, אָמַר לָהֶם, עַל מָה
אַתֶּם בּוֹכִים, וְכִי לֹא בֶן הַמֶּלֶךְ הוּא, וְלֹא
נִרְאָה יוֹתֵר לְדוֹר בִּינִיכֶם אַלֹא בְּהִיכַל
שֶׁל אָבִיו? כֶּךָ מֹשֶׁה, שְׁהִיָּה פִקְתָּ, רֵאָה
בְּנֵי כְּפָר שֶׁהָיוּ בּוֹכִים, וְעַל זֶה אָמַר (דברים
יד) בְּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם לֹא תִתְגַּדְּדוּ.
בֹּא רֵאָה, אִילוּ הָיוּ יוֹדְעִים אֵת זֶה כָּל

קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, נִשְׁמַתְהוֹן דְּצַדִּיקָא לְתַתָּא מִתְעַרִּין
 לָהּ. בְּגִין דְּאִינוּן אַתְיִין מִסְטָרָא דְּמִלְכָּא, מִסְטָרָא
 דְּדְכוּרָא, וְאַתְעָרוּתָא דָּא מָטִי לְנוֹקְבָא מִסְטָרָא
 דְּדְכוּרָא, וְאַתְעָר רְחִימוּתָא. אֲשַׁתְּבַח דְּדְכוּרָא אַתְעָר
 חֲבִיבוֹ וְרְחִימוּתָא לְנוֹקְבָא, וּבְדִין נוֹקְבָא אַתְקַשְׁרַת
 בְּרְחִימוּתָא, לְגַבִּי דְכוּרָא.

בְּהֵאִי גִוּוּנָא, תִּיאַוּבְתָּא דְּנוֹקְבָא לְמִשְׁדֵּי מִיִּין תַּתָּאִין
 לְקַבֵּל מִיִּין עֲלָאִין, לָאוּ אִיהוּ אֵלָא
 בְּנִשְׁמַתְהוֹן דְּצַדִּיקָא. וּבְאִין אִינוּן צַדִּיקָא בְּהֵאִי
 עֲלָמָא, וּבְעֲלָמָא דְּאֵתִי, דְּעֲלִיָּהּ קִיִּימִין עֲלָאִין
 וְתַתָּאִין. וְעַל דָּא (מְשַׁלִּי י) וְצַדִּיק יִסּוּד עוֹלָם בְּתִיב, סָתָם.

וְרָזָא דְּכָלָא, צַדִּיק, אִיהוּ יִסּוּדָא דְּלַעִילָא, וְאִיהוּ
 יִסּוּדָא לְתַתָּא, וּבְנִסְתָּא יִשְׂרָאֵל אַתְכִּלִּילַת
 מִצַּדִּיק, מְלַעִילָא וּמִתַּתָּא. צַדִּיק מִהֵאִי סְטָרָא, וְצַדִּיק

לשון הקודש

בְּנִשְׁמוֹת הַצַּדִּיקִים. אֲשֶׁרִי הַצַּדִּיקִים
 בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, שְׁעֲלִיָּהֶם
 קִיָּמִים עֲלִיוֹנִים וְתַתְּחוֹנִים, וְעַל זֶה (מְשַׁלִּי ח)
 וְצַדִּיק יִסּוּד עוֹלָם, כְּתוּב סָתָם.

וְיִסּוּד הַכָּל – צַדִּיק, הוּא יִסּוּד שְׁלַמְעֵלָה,
 וְהוּא יִסּוּד לְמַטָּה, וּבְנִסְתָּא יִשְׂרָאֵל נִכְלָלַת
 מִצַּדִּיק מְלַמְעֵלָה וּמִמַּטָּה. צַדִּיק מַצֵּד זֶה
 וְצַדִּיק מַצֵּד זֶה יוֹרְשִׁים אוֹתָהּ. זֶהוּ שְׁכָתוּב

הַצַּדִּיקִים לְמַטָּה מְעוֹרְרִים אוֹתָהּ, מִשּׁוּם
 שֶׁהֵם בָּאִים מַצֵּד הַמְּלָךְ, מַצֵּד הַזִּכָּר,
 וְהַתְעוֹרְרוֹת זֶה מְגִיעָה לְנִקְבָּה מַצֵּד שֶׁל
 הַזִּכָּר, וּמִתְעוֹרְרַת אֲהֶבָה. נִמְצָא שְׁזָכַר
 מְעוֹרֵר חֲבִיבוֹת וְאֲהֶבָה לְנִקְבָּה, וְאִין
 הַנִּקְבָּה נִקְשְׁרַת בְּאֲהֶבָה לְזָכַר.

כְּמוֹ זֶה תִּשְׁוֹקֵת הַנִּקְבָּה לְשִׁפּוֹךְ מִים
 תַּתְּחוֹנִים כְּנֻגַּד מִים עֲלִיוֹנִים אִינָּה אֵלָא

מֵהָאֵי סְטָרָא, יִרְתִּין לָהּ. הָדָא הוּא דְבִתִּיב, (תהלים לז)
צְדִיקִים יִרְשׁוּ אֶרֶץ. יִרְשׁוּ אֶרֶץ וְדָאֵי.

תָּא חַוִּי, צְדִיק אַחֲסִין לָהּ לְהָאֵי אֶרֶץ, וְאַרִיק עָלָהּ
בְּרַכָּאן בְּכָל יוֹמָא, וְיַהֲיֵב לָהּ תַּפְנוּקִין וְעִדּוּנִין,
בְּנִגְדּוֹ עֲלָאָה דְנִגִּיד עָלָהּ, וְהָא אוֹקִימָנָא מְלָהּ.

וְרָזָא דְבִתִּיב (בראשית מט) מֵאֲשֶׁר שְׂמִנָּה לַחֲמוֹ וְהוּא
יִתֵּן מִעֲדֵנִי מְלָךְ. וְעַם כָּל דָּא, מְלָה אַחֲרָא,
בְּמָה דְבִתִּיב, (שיר השירים ו) רָאוּהָ בָנוֹת וַיֹּאשְׁרוּהָ, וְעַל
דָּא אֲמָרָה לָאָה, (בראשית ל) בְּאֲשָׁרֵי כִי אֲשָׁרוּנִי בָנוֹת
וְכָלָא שְׁפִיר.

וְתָא חַוִּי, מֵעַלְמָא דְאָתִי, אַתְּמִשִּׁיךְ וְנִגִּיד לְהָאֵי
צְדִיק, לְמִיַּהֲב תַּפְנוּקִין וְעִדּוּנִין לְהָאֵי אֶרֶץ,
דְּאִיְהוּ לָחֶם עוֹנִי, וְאַתְּעֲבִיד לָחֶם פִּנְג, הָדָא הוּא
דְבִתִּיב, מֵאֲשֶׁר שְׂמִנָּה לַחֲמוֹ וְהוּא יִתֵּן מִעֲדֵנִי מְלָךְ
וְדָאֵי, וְהָא אוֹקִימָנָא. (דף רמו ע"א)

לשון הקודש

לַחֲמוֹ וְהוּא יִתֵּן מִעֲדֵנִי מְלָךְ. וְעַם כָּל זֶה
דְּבָר אַחֲרָא, שְׂכָתוּב (שיר ו) רָאוּהָ בָנוֹת
וַיֹּאשְׁרוּהָ, וְעַל זֶה אֲמָרָה לָאָה, (בראשית ל)
בְּאֲשָׁרֵי כִי אֲשָׁרוּנִי בָנוֹת, וְהַכֵּל יָפָה.
וּבֵא רָאָה, מִן הָעוֹלָם הַבָּא נִמְשָׁךְ וְשׁוֹפֵעַ
לְצְדִיק הַזֶּה לְתֵת תַּפְנוּקִים וְעִדּוּנִים לְאֶרֶץ
הַזֶּה, שְׁחִיא לָחֶם עֲנִי, וְנַעֲשֶׂה לָחֶם מִעֲנֵג.

(תהלים לז) צְדִיקִים יִרְשׁוּ אֶרֶץ, יִרְשׁוּ אֶרֶץ
וְדָאֵי.

בֵּא רָאָה, צְדִיק יוֹרֵשׁ אֶרֶץ זֶה וּמִזְרִיק
עָלֶיהָ בְּרָכוֹת בְּכָל יוֹם, וְנוֹתֵן לָהּ
תַּפְנוּקִים וְעִדּוּנִים בְּשֹׁפֵעַ עָלֶיהָ שְׁשׁוֹפֵעַ
עָלֶיהָ, וְהָרִי בְּאֶרְצוֹ אֶת הַדְּבָר.
וּמוֹד הַכְּתוּב – (בראשית מט) מֵאֲשֶׁר שְׂמִנָּה

תָּא חַי, מֵאֲשֶׁר שְׁמִנָּה לַחֲמוֹ. דָּא הוּא אֲתֵר דְּכֻלָּא
 מְאֻשְׁרִין לִיה. וּמֵאִי אִיהוּ, עֲלָמָא דְאַתִּי. דְּעֻלָּאי
 וְתַתָּאי מְאֻשְׁרִין לִיה, וּמִכְסָּפִין לִיה. שְׁמִנָּה לַחֲמוֹ,
 מָאן, עַד כָּאן לָא פְּרִישׁ מָאן הוּא אֲתֵר. אֵלָא, אִית
 לָהֶם, וְאִית לָהֶם, כְּמָה דְּאִית אֵילָנָא, וְאִית אֵילָנָא.
 אִית אֵילָנָא דְּחַי, וְאִית אֵילָנָא דְּתַלְיָא בֵּיה מוֹתָא.
 אִית לָהֶם דְּאֻקְרִי לָהֶם עוֹנִי, וְאִית לָהֶם דְּאֻקְרִי לָהֶם
 פִּנְג. וּמָאן אִיהוּ (לָהֶם). דָּא ו', וְדָא הוּא לַחֲמוֹ, לָחֶ"ם
 ו'. וְעַל דָּא כְּתִיב, (שמות טז) הִנְנִי מִמְטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן
 הַשָּׁמַיִם, מִן הַשָּׁמַיִם וְדָאִי.

וְעַל דָּא, מֵאֲשֶׁר שְׁמִנָּה לַחֲמוֹ, לָהֶם ו', דְּהָא מִינִיה
 אֲתֵנן הָאִי אֵילָנָא, וְהוּא מְעַטְרָא לִיה, כְּדְכְּתִיב,
 (שיר השירים ג) בְּעֶטְרָה שְׁעֶטְרָה לוֹ אָמוֹ. וְכֵד אִיהוּ נְקִיט,
 וְדָאִי הוּא יִתֵּן מְעַדְנֵי מְלָךְ. וּמָאן מְלָךְ. דָּא כְּנֶסֶת

לשון הקודש

וְיֵשׁ עֵץ שְׁתָּלוּי בּוֹ הַמִּנּוֹת. יֵשׁ לָהֶם
 שְׁנֵקְרָא לָהֶם עֵנִי, וְיֵשׁ לָהֶם שְׁנֵקְרָא
 לָהֶם מְעַנְג. וּמִיָּהוּ וְלָהֶם? זֶה ו', וְזֶה הוּא
 לַחֲמוֹ, לָחֶ"ם ו', וְעַל זֶה כְּתוּב (שמות טז)
 הִנְנִי מִמְטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם, מִן
 הַשָּׁמַיִם וְדָאִי.

וְעַל זֶה, מֵאֲשֶׁר שְׁמִנָּה לַחֲמוֹ, לָהֶם ו',
 שְׁהֵרִי מִמֶּנּוּ נִזּוֹן הָעֵץ הַזֶּה, וְהוּא מְעַטֵּר
 אוֹתוֹ, כְּכֶתוּב (שיר ג) בְּעֶטְרָה שְׁעֶטְרָה לוֹ

זֶהוּ שְׁכֶתוּב מֵאֲשֶׁר שְׁמִנָּה לַחֲמוֹ וְהוּא
 יִתֵּן מְעַדְנֵי מְלָךְ, וְדָאִי, וְהֵרִי בְּאַרְנוֹ.

בֵּא רָאֵה, מֵאֲשֶׁר שְׁמִנָּה לַחֲמוֹ, זֶהוּ
 מְקוֹם שֶׁהַכֹּל מְאֻשְׁרִים אוֹתוֹ, וּמִיָּהוּ?
 הָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁהָעֲלִיּוֹנִים וְהַתַּחְתּוֹנִים
 מְאֻשְׁרִים אוֹתוֹ וּמִשְׁתַּקְקִים אֵלָיו.
 שְׁמִנָּה לַחֲמוֹ, מִי? עַד כָּאן לָא פְּרִישׁ מִי
 הוּא הַמְּקוֹם. אֵלָא, יֵשׁ לָהֶם וְיֵשׁ לָהֶם,
 כְּמוֹ שֶׁיֵּשׁ אֵילָן וְיֵשׁ אֵילָן. יֵשׁ עֵץ הַחַיִּים,

יִשְׂרָאֵל, דָּהָא מֵיְנִיה אֲתִזְנֵת, וְהוּא יְהִיב לָהּ עַל יְדָא
דְּצַדִּיק, דִּרְגָא קַדִּישָׁא אֶת קַיִמָא. וּמַחְבָּא לְשָׂאָר
דִּרְגִין דְּלִתְתָּא, וּבְלָהוּ בְּגִזְזָא דְלַעִילָא.

בְּסַפְרָא דִּרְב הַמְנוּנָא סָבָא, אָמַר הָכִי, מֵאֲשֶׁר
שְׂמִנָה לַחֲמוֹ, דָּא לָחֶם שַׁבָּת, דְּאִיְהוּ פִּנְג,
עַל חַד תִּרְיִן. בְּדִכְתִּיב, (שמות טז) לָקְטוּ לָחֶם מִשְׁנָה.
מֵאִי לָחֶם מִשְׁנָה. אֵלָּא, תִּרְיִי לָחֶם, לָחֶם מִן הַשָּׁמַיִם,
וְלָחֶם מִן הָאָרֶץ. דָּא הוּא לָחֶם פִּנְג, וְדָא הוּא לָחֶם
דְּמִסְכְּנָא, וּבְשַׁבָּת אֲתִכְלִיל לָחֶם תִּתָּאָה בְּלָחֶם עֲלָאָה,
וְאֲתִבְרָךְ הָאִי בְּגִינֵי הָאִי, וְאִיְהוּ לָחֶם מִשְׁנָה.

וְתַּוּ הָוָה אָמַר, לָחֶם מִשְׁנָה דְּשַׁבָּת, נָקִיט מִשַּׁבָּת
עֲלָאָה, דְּאִיְהוּ נָגִיד וְאַנְחִיר לְכָלָא, וְאֲתִחְבֵּר
לָחֶם בְּלָחֶם, וְאִיְהוּ מִשְׁנָה. וּבְכָל אֲתֵר, רָזָא דְלָחֶם,
נוֹקְבָא הִיא. בְּגִין כֶּךָ שְׂמִנָה כְּתִיב וְלֹא שָׁמֶן. וּכְתִיב,

לשון הקודש

לָקְטוּ לָחֶם מִשְׁנָה. מַה זֶה לָחֶם מִשְׁנָה?
אֵלָּא שְׁנֵי לָחֶם, לָחֶם מִן הַשָּׁמַיִם וְלָחֶם
מִן הָאָרֶץ. זֶהוּ לָחֶם עֲנַג, וְזֶהוּ לָחֶם עֲנִי.
וּבְשַׁבָּת נִכְלָל לָחֶם הַתַּחְתּוֹן בְּלָחֶם
הָעֲלִיּוֹן, וּמִתְבָּרַךְ זֶה מִשּׁוֹם זֶה, וְהוּא
לָחֶם מִשְׁנָה.

וְעוֹד הִיא אוֹמֵר, לָחֶם מִשְׁנָה שֶׁל שַׁבָּת
לֹקַח מִשַּׁבָּת הָעֲלִיּוֹנָה שְׁשׁוּפָעַת
וּמֵאִירָה לְכָל, וּמִתְחַבֵּר לָחֶם בְּלָחֶם,

אִמּוֹ. וּכְשֶׁהוּא לֹקַח, וְדָאִי הוּא יִתֵּן
מִעֲדֵי מֶלֶךְ. וּמִי הַמֶּלֶךְ? זֶה בְּנִסְת
יִשְׂרָאֵל, שְׁחֵרֵי מַמְנוֹ גְּזוּזִית, וְהוּא גּוֹתֵן
לָהּ עַל יַד הַצַּדִּיק דִּרְגָא קְדוּשָׁה אוֹת
הַבְּרִית, וּמִכָּאן לְשָׂאָר הַדְּרָגוֹת
שְׁלֻמָּטָה, וּבְכֵלם כְּמוֹ שְׁלֻמָּעָלָה.

בְּסַפְרֵי שֶׁל רַב הַמְנוּנָא הֲזָקֵן אָמַר כֶּךָ:
מֵאֲשֶׁר שְׂמִנָה לַחֲמוֹ – זֶה לָחֶם שַׁבָּת,
שֶׁהוּא מְעַנֵּג, עַל אֶחָד שְׁנַיִם, בְּכַתּוּב